

- ◆ Sirkku Aboulfaouz
- ◆ Mariam Hammoud-Rouhe
- ◆ Suaad Onnisekä
- ◆ Hajar Sorsa

Salam – islamin polku 5–6

OPETUSHALLITUS

9.

Muslimien tapoja

- Zainab valmistautuu nuoruuteen
- Aikuisuuden porteilla
- Mehdi ja esiliina
- Häät
- Lapsen syntymä
- Ukin on aika lähteä

Zainab valmistautuu nuoruuteen

Zainab istui yksin penkillä yläkoulun käytävällä ja odotti, että opettaja tulisi aloittamaan oppitunnin. Zainabin kaveri Laura oli tänään poissa koulusta, joten juttuseuraa ei oikein ollut. Hän katseli kauempaa, kuinka Eero taas kehuskeli viikonlopun toilailuillaan. Tytöt kikattivat ja kaverit nauroivat hyväksyvästi. ”Ya Rabbi, tulisipa ruotsinopettaja kerrankin ajoissa”, Zainab rukoili pyyntörukouksen hiljaa mielessään, sillä hän ei olisi jaksanut kuunnella enää hetkeäkään.

Murrosikään kuuluu epävarmuus omasta muuttuvasta vartalosta ja ulkonäöstä sekä vaihtelevista tunteista. Nuori etsii identiteettiään ihmisenä ja paikkaansa maailmassa.

Oman paikan ja identiteetin etsintään liittyy usein myös rajojen koettelua. Kaveripiirin merkitys korostuu ja ystävien hyväksyntä tuntuu tärkeältä. Kaikissa elämänvaiheissa, mutta aivan erityisesti nuoruudessa, ystäväpiirillä on suuri merkitys.

Suomalainen sananlasku toteaa, että seura tekee kaltaisekseen. Hyvä ystävä on ajattelevainen ja vaatimaton. Hän auttaa ja tukee eikä houkuttele hölmöyksiin.

Samassa neiti Malm purjehti kulman takaa yhtä arvokkaasti kuin aina. Ikävä vain, ettei hänen arvovaltansa riittänyt saamaan työrauhaa tunnille. Tasan kahdenkymmenen minuutin kuluttua tunnin alkamisesta neiti Malm poistui luokasta ilmoittaen noutavansa rehtorin. ”Uusi ennätys”, totesi joku oven pamahtaessa kiinni ja häiriköiden räjähtäessä nauramaan.

Zainab vilkaisi ympärilleen ja näki Petrin ja Teean kyllästyneet ilmeet luokan toisella puolella. Koko kahdeksannen luokan syksy oli ollut tätä samaa sirusta. Zainab huokaisi raskaasti.

Kotiin päästyään Zainab kävi keittiössä tervehtimässä äitiä ja isää, jotka valmistivat yhdessä päivällistä, ja meni tekemään läksyjä. Pian isä tuli pyytämään Zainabia syömään. Ruokapöydässä Zainab kertoi surkeasti päättyneestä ruoan tunnistusta. ”Jotenkin surullista asiassa on se, ettei Eero, joka aina ylpeilee tempauksillaan, oikeasti edes käy missään. Teea asuu Eeron naapurissa ja tietää, että Eeron vanhemmat eivät hyväksy myöhäistä kotiintuloa puhumatakaan tupakoinnista tai alkoholin käytöstä”, Zainab kertoi. ”Hän on varmaankin hyvin epävarma itsestään ja esittää siksi uhmakasta, jotta kaverit arvostaisivat häntä”, isä mietti.

”Jokaisen pitäisi yrittää rohkeasti olla oma itsensä ja osoittaa arvostavansa itseään toimimalla viisaasti. Vasta sillä tavalla voi ansaita toisten ihmisten arvostuksen. Luulenpa, ettei kukaan Eeron kavereista oikeasti ihaile huonosti käyttäytyvää ja kou-

lunsa kesken jättänyttä enemmän kuin opintonsa hyvin hoitanutta, hyvään opiskelupaikkaan päässyttä, miellyttävästi käyttäytyvää ja muut huomioivaa nuorta miestä”, isä sanoi.

”Vaatii rohkeutta erottua joukosta”, äitikin puuttui puheeseen. ”Olen sinusta hyvin ylpeä, Zainab, kun näen, miten päättäväisesti olet osannut erottaa ne asiat, jotka sinulle muslimina eivät kuulu. Islam on todellinen siunaus nuorelle ihmiselle. Se suojelee sydäntäsi ja auttaa sinua pitämään ajatuksesi ja tekosi puhtaina ja kauniina. Al hamdulillah”, äiti huokaisi kiitollisena.

”Al hamdulillah”, Zainab vastasi hymyillen. Äidin kiitos lämmitti hänen mieltään. ”Kyllä minäkin olen välillä epävarma, olen vain oppinut olemaan välittämättä siitä, mitä muut sanovat. En kuitenkaan haluaisi olla heidän kaltaisensa. Minä olen minä enkä kukaan muu”, Zainab totesi.

Profeetta on sanonut: ”Hyvän ja huonon seuran esimerkki ihmiselle ovat kuin myskin myyjä ja sepän palkeisiin puhaltaja. Myskin myyjä joko antaa sinulle vähän myskiä tai ostat sitä häneltä tai ainakin sen miellyttävä tuoksu tarttuu vaatteisiisi. Kun taas palkeiden puhaltaja joko polttaa vaatteesi tai vähintäänkin tartuttaa niihin pahan hajun.”
(Bukhari ja Muslim)

Alkoholi ja muut päihteet vaikuttavat käytökseen ja arviointikykyyn. Niistä on terveydelle haittaa, ja lisäksi ne voivat aiheuttaa häpeän ja huonommuuden tunteita. Millaisena haluat nähdä itsesi? Osoita omalla toiminnallasi arvostavasi itseäsi, jos odotat muidenkin arvostavan sinua.

”Kunpa nuo häiriköt ymmärtäisivät, ennen kuin on liian myöhäistä, että kannattaisi huolehtia koulunkäynnistä. Huono todistus tuskin auttaa pääsemään unelmien opiskelupaikkaan. Joko sinä olet miettinyt, miten jatkat peruskoulun jälkeen?”, äiti kysyi varovasti. ”Kyllä minä lukioon haluan mennä, kun en tiedä vielä, mikä minua kiinnostaa”, Zainab tuskaili. ”Älä murehdi. Ehdit vielä miettiä. Lukio kuulostaa hyvältä ajatukselta”, äiti sanoi rohkaisevasti.

Murrosiässä nuori usein etsii omalle toiminnalleen rajoja halutessaan itsenäistyä. Puberteettista huolimatta nuori on vastuussa omista teoistaan. Kun oikeuksia tulee lisää, myös vastuun määrä kasvaa.

Vaikka ystävien merkitys on suuri, perhe on islamissa tärkeä. Islamin mukaan perhe tulee asettaa etusijalle ja perheen kanssa pitää viettää aikaa. Perheen osoittama rakkaus ja hyväksyntä ovat tärkeitä oman identiteetin rakennusaineita. Myös perheenjäsenten tulee olla ystäviä keskenään.

Murrosiässä ystävien merkitys korostuu. Yksinäisyys ja kavereiden puuttuminen ahdistavat. Erilaisten harrastusten parista saattaa saada uusia ystäviä.

Tehtäviä

1. Lue luvussa oleva hadith myskin myyjästä ja palkeiden puhaltajasta. Selvitä, mitä ovat a. myski b. palkeet
2. Selitä, mitä hadith myskin myyjästä ja palkeiden puhaltajasta tarkoittaa.
3. Mikä suomalainen sananlasku kuvaa samaa asiaa kuin yllä oleva hadith?
4. Millainen on hyvä ystävä?
5. Pohdi, miksi muiden hyväksyntää tulee etsiä välillä huonoilla keinoilla, kuten laiminlyömällä koulutehtäviä tai tekemällä kiellettyjä asioita.
6. Mieti omaa päivittäistä ajankäyttöäsi. Kuinka monta tuntia valvellaolojastasi vietät a. yksin? b. kavereiden kanssa? c. perheen kanssa?

Aikuisuuden porteilla

Fatiman ja Adamin serkulla Alilla oli ylioppilaskirjoitukset menossa, eikä Ali ollut malttanut tulla mummolaan kyläilemään koko kevättalvena. Äiti ja isä olivat pyytäneet lapsiakin rukoilemaan pyyntöru-

kouksia, jotta Ali onnistuisi hyvin kokeissa. Keväämmälä jännitettiin yhdessä tuloksia. Lopulta äidin puhelin soi ja Ali ilmoitti läpäisseensä kokeet ja juhlivansa pian ylioppilasjuhlia. Al hamdulillah ja mashallah!

Ylioppilasjuhlat olivat samana päivänä kuin lasten todistustenjako, joten koulun kevätjuhlista perhe suuntasi Alin lukioon, jossa järjestettiin juhla uusille ylioppilaille. Jokainen uusi ylioppilas sai hienon ylioppilaslakin ja perheet onnittelivat valmistuneita kukkasin sekä lahjoin. Alin perhe oli järjestänyt kotiin juhlat perheelle ja ystäville.

Juhlissa Ali kertoi hakeneensa ammattikorkeakouluun. Hän oli kirjoitusten jälkeen koko kevään lukenut ahkerasti pääsykokeisiin, ja heinäkuussa selviäisi, onko hän saanut opiskelupaikan. Ali kertoi myös, että oli saanut kesäksi puhelinmyyntityötä. Hän halusi itse ansaita rahaa, ja hän säästi myös Istanbulin matkaa varten. Alin suurena haaveena oli päästä käymään Siniseen moskeijaan.

Äiti ja isä olivat ylpeitä sukulaispojastaan. He kehottivat lapsia ottamaan mallia serkustaan ja tekemään selkeitä tavoitteita elämässä. Mitään ei saa ilmaiseksi, vaan tavoitteiden eteen pitää tehdä paljon työtä, aivan kuten Alikin oli ahkeroinut. Kovan opiskelun ansiosta Ali oli saanut hyvän todistuksen, jonka avulla hän todennäköisesti pääsisi jatko-opintoihin ja valmistuisi hyvään ammattiin. Sen avulla Ali löytäisi oman paikkansa yhteiskunnassa ja pärjäisi myös taloudellisesti omillaan. Ilman opintoja ja ammattia kukaan ei voi vaatia hyvää työpaikkaa tai kohtuullista palkkaa.

Adam ja Fatima alkoivat miettiä, mitä he halusivat tehdä isona. "Minusta tulee eläintenhoitaja tai lääkäri", Fatima suunnitteli ja jatkoi: "Eikä, vaan yhdistän ne ja opiskelen eläinlääkäriksi." Adam halusi tietokoneinsinööriksi, joka keksisi uuden, maailmaa mullistavan ohjelmiston. Vanhemmat nyökkäilivät tyytyväisinä ja kehottivat lapsia keskittymään opintoihinsa täysillä, jotta haaveet voisivat toteutua.

Islamissakin opiskelua arvostetaan paljon. Profeetta opetti erilaisia pyyntörukouksia auttamaan opiskelussa, helpottamaan muistamista ja tekemään vaikean helpoksi. Samoin arvostetaan myös työtä; jokainen euro, jonka muslimi saa omasta työstään, on todella arvokas.

Islam ei ole vain rukoilua ja Koraanin lukemista, vaan elämäntapa, joka kattaa kaikki elämän osa-alueet. Arkipäiväiset askareet, kuten syöminen ja työnteko sekä opiskelu, ovat jumalanpalvontatekoja, jos ne tehdään sillä aikomuksella. Jokaisen muslimin täytyy etsiä tietoa uskonnosta, ja muukin opiskelu on hyväksi, sillä opiskelun avulla saa tietää enemmän Jumalan luomistyöstä. Siten muslimi käyttää omia lahjojaan ja viisauttaan, jotta Allah on antanut.

Profeetta Muhammed on sanonut: "Sille, joka on illalla väsynyt työnteosta, annetaan synnit anteeksi."
(Tirmidhi ja ibn Majah)

Onnittelut uudelle ylioppilaalle! Olet nyt päässyt tienristeykseen. Uskomme sinun valitsevan elämäsi suunnan viisaasti. Annamme sinulle päätöksesi tueksi seuraavan Profeetan hadithin:

”Uskonto on hyvin helppoa. Se joka polttaa itsensä loppuun uskonnossaan, ei pysty jatkamaan samalla tavalla. Joten älä mene äärimmäisyyksiin, mutta yritä olla lähellä täydellisyyttä ja ota vastaan hyviä asioita, joista tulet palkituksi. Hanki voimaa palvontateoilla niin aamuisin kuin öisin.”
(Bukhari)

Onnitellen
Mariam, Mustafa ja lapset

Profeetta on sanonut: ”Tiedonhankinta on jokaisen muslimin (uskonnollinen) velvollisuus.”
(Bukhari)

Tehtäviä

1. Mitä tulevaisuuden suunnitelmia ja haaveita sinulla on?
2. Mistä haaveet tulevat?
3. Kuinka haaveet voi toteuttaa?
4. Keskustelkaa yhdessä tulevaisuuden haaveistanne. Kuinka voisitte olla osana yhteiskunnan rakentamista ja millaisen yhteiskunnan haluaisitte jättää tuleville sukupolville?
5. Pohdi, miten mieleisen ammatin löytäminen auttaa suhtautumaan elämään myönteisesti. Entä miten se auttaa islamin harjoittamisessa?

Mehdi ja esiliina

Mehdi ajeli hyväntuulisena töistä kotiin kuunnellen kaunista englanninkielistä nashidia, jonka sanat kertoivat läpi elämän kestävästä rakkaudesta. "Eipäs mennä asioiden edelle", hän sanoi puoliääneen. "Mitähän isä ja äiti sanovat?" hän mietti pysäköidessään autoaan, jonka oli ostanut ilta- ja viikonlopputöistä saamallaan rahoilla. Päivisin hän opiskeli yliopistossa.

Mehdiä jännitti, kun hän astui olohuoneeseen, missä isä ja äiti katselivat uutisia. "Al salam alaikum", Mehdi tervehti kätellen isäänsä ja antaen äidille suukon poskelle. "Wa alaikum salam. Jää katsomaan uutisia kanssamme", äiti pyysi. "Minullakin on uutisia", Mehdi sanoi ja jatkoi samaan hengenvetoon: "Olen tavannut erään tytön." "Jaahas", isä sanoi hitaasti. "Ja kukahan tämä tyttö mahtaa olla?"

Mehdi kertoi vanhemmilleen Zohrasta, joka oli ollut hänen kanssaan samalla fysiologian kurssilla. "Hän on suomalainen muslimi ja opiskelee myös ensimmäistä vuotta", Mehdi selitti.

Profeetta on kertonut, että puolison voi valita neljästä syystä: varallisuuden, aseman, kauneuden ja uskon perusteella. Joten naikka se, joka on paras uskossaan, niin menestytte. (Bukhari ja Muslim).

NAISTEN JA MIESTEN EROTTELU

Sukupuolten välinen segregatio eli sukupuolten erottelu tarkoittaa sitä, että miehet ja naiset välttävät tilanteita, joissa he tapaisivat kasvokkain. Esimerkiksi joissakin perheissä on sen vuoksi erilliset seurustelutilat miehille ja naisille. Kun tulee vieraita kylään, miehet ja naiset ohjataan eri tiloihin.

Länsimaissa tyypillinen esimerkki sukupuolten erottelusta ovat olleet tyttö- ja poikakoulut. Sellaisia kouluja ei esimerkiksi Suomessa enää ole, koska sukupuolten erottelusta on luovuttu. On ajateltu, että naiset ja miehet ovat tasa-arvoisempia ja heillä on samanlaiset oikeudet yhteiskunnassa ja työelämässä, kun he käyvät samoja kouluja.

”Oletteko tapailleet useinkin?”, isä kyseli tuiman näköisenä. ”Ainoastaan yliopistolla opintojen parissa”, Mehdi vastasi punaisena. ”Mutta haluaisin kyllä, jos se vain teille sopii”, hän sanoi. ”Mitähän tyttö itse asiasta ajattelee?” isä jatkoi tenttaamistaan. ”En tiedä”, Mehdi vastasi epäröiden. ”No siitä pitäisi varmaankin ensimmäiseksi ottaa selvää. Kysypä häneltä seuraavalla kerralla kun näet, haluaisiko hän tulla meille syömään perheensä kanssa. Olisi mukavaa tutustua uusiin ihmisiin”, isä sanoi.

”Kiitos isä”, Mehdi sanoi helpottuneena ja nousi mennäkseen huoneeseensa. ”Muistathan sitten”, äiti pysäytti hänet. ”Esiliinan”, Mehdi jatkoi äidin lausetta ja vastasi: ”Kyllä muistan, äiti.” Hän tiesi, että olisi sopimatonta ja oikeastaan loukkaavaakin pyytää muslimityttöä kanssaan kahden ulos. Milla ja Niklas samalta vuosikurssilta voisivat tulla myös, jos mentäisiin puistokahville, Mehdi päätti. Samalla hän voisi kysyä, tulisiko Zohra perheensä kanssa kylään.

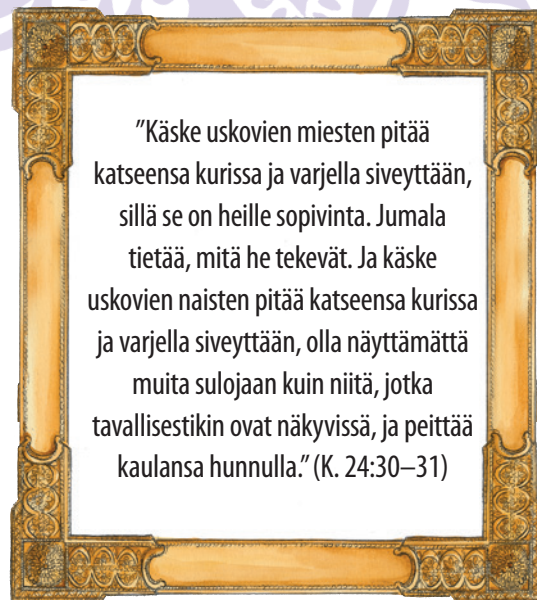

Yhteiset tapaamiset perhekunnittain tarjoavat nuorille tilaisuuksia tutustua.

Nuorten väliseen kanssakäymiseen vaikuttavat uskonnon ohella maan tavat, perheen tavat sekä tietysti yksilöiden omat valinnat ja tottumukset. Joissain muslimimaissa sukupuolten erottelu eli segregatio on yleisempää kuin muissa muslimimaissa. Samoin vanhemman väen käsitykset sopivuuden rajoista saattavat joskus olla erilaisia kuin nuorempien.

Intiimin kanssakäymisen suhteen asia on islamin uskonnon näkökulmasta varsin yksiselitteinen. Islam ei salli seksuaalista kanssakäymistä ennen avioliiton solmimista. Intiimin kanssakäymisen rajaaminen pelkästään avioliittoon kuuluvaksi nostaa sen arvostusta ainutkertaisena tapana osoittaa välittämistä ja rakkautta toista ihmistä kohtaan.

Avioliitolla halutaan turvata lasten oikeus molempiin vanhempiin ja perheeseen.

Tehtäviä

1. Voivatko musliminuoret seurustella?
2. Millaisia sääntöjä on islamilaisessa seurustelussa?
3. Miksi tulevaan puolisoon tutustuminen on tärkeää?
4. Miksi avioliitossa tarvitaan vanhempien tukea?
5. Pohdi, miksi avioliiton pitää perustua kummankin osapuolen vapaaseen tahtoon.

Zainab oli isän kanssa siivoamassa varastoa. Talvi-vaatteiden ja säkkien alta löytyi vanha pahvilaatikko. Edes isä ei muistanut, mitä siinä oli. Zainab aukaisi laatikon uteliaana ja löysi sisältä valokuva-albumeita, vanhoja koulutodistuksia, mitaleita ja vhs-kasetin.

Zainab ja isä istahtivat varaston rappusille ja aukaisivat yhden valokuvakansion. Se oli täynnä kuvia äidistä ja isästä nuorena. Olivatpa he hassun näköisiä! Isä selitti, että kansio oli heidän avioliittonsa ensimmäiseltä

vuodelta, jolloin lapsia ei vielä ollut. Zainabia nauratti vanhempiensa vaatteet kuvissa. Heillä oli leveälahkeiset housut ja kukkapaidat!

Kuvat katsottuaan Zainab muisti videokasetin ja nousi hakemaan sen laatikosta. Isä arveli, että siinä oli kauan kateissa ollut video heidän häistään. Laatikossa oli heidän yhteisen taipaleensa aarteita, mutta viime muutossa laatikko oli kadonnut. Nyt se löytyi, alhamdulillah! Kylläpä äiti ilahtuisi.

Isä ja Zainab siivosivat varaston vauhdilla ja kii-
ruhtivat kotiin näyttämään laatikkoa äidille. Kaikki
istahtivat heti television ääreen katsomaan häävi-
deota.

Äiti ja isä olivat ennen naimisiin menoaan tunte-
neet toisensa parin vuoden ajan. He olivat tavanneet
perheidensä luona säännöllisesti ja tutustuneet vä-
hitellen. Kun he olivat varmoja yhteisistä päämääris-
tä sekä tunteistaan ja molemminpuolisesta kunnioi-
tuksesta, he päättivät mennä naimisiin.

Videolla näkyi Mariam pukeutuneena hienoon hää-
mekkoon ja pukemassa koristeellista huivia päähän-
sä. Sitten hän, ukki ja mummi lähtivät kohti moskeijaa.

Moskeijassa imaami oli suorittanut islamilaisen
vihkimisen, nikahin, Profeetan esimerkkiä noudat-
taen. Vihkimisessä imaami oli myös varmistanut,
että kumpikin osapuoli todella haluaa mennä nai-
misiin, ja siitä oli kirjoitettu paperi.

Isä kaivoi laatikkoa ja löysi imaamin kirjoittaman
avioliittotodistuksen.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

AVIOLIITTOTODISTUS

Morsiamen nimi:
Mariam Chafik

Allekirjoitus:
Mariam Chafik

Sulhasen nimi:
Mustafa Al Maghribi

Allekirjoitus:
Mustafa Al Maghribi

Mahr: koruja 6000 markan arvosta
Muita ehtoja:

Morsiamen edustaja, wali: Abdulrahman Chafik

Todistajat:

Abdullah Al Maghribi
Abdullah Al Maghribi

Amina Harrak
Amina Harrak

Rauha Chafik
Rauha Chafik

Vihkijän allekirjoitus ja leima:

Imaami Mohamed Maxamud
Imaami Mohamed Maxamud

Keski-Suomen moskeija

Keski-Suomen
moskeija

**Todistus nikahista
eli islamilaisesta
avioliittosopimuksesta.
Todistukseen
kirjoitetaan avioparin,
naisen edustajan
eli walin nimi sekä
vihkijän ja todistajien
nimet. Samaan
todistukseen merkitään
morsiamen pyytämän
huomenlahjan eli
mahrin suuruus sekä
mahdollisia ehtoja, joista
puolisot ovat olleet yhtä
mieltä ja sopineet.**

nikah islamilainen avioliittosopimus

wali morsiamen edustaja

Avioliittosopimusta allekirjoittaessa naisella on mukana wali, edustaja, joka ajaa ja suojelee naisen etuja. Wali on yleensä naisen isä, mutta se voi olla myös muu läheinen miespuolinen sukulainen, kuten eno, isovelji tai setä. Wali voi olla myös muu luotettu mieshenkilö.

Joidenkin yhdyskuntien imaameilla on vihkimisoikeus myös Suomen lakien mukaisesti. Sellaisen imaamin vihkiessä avioliitto tulee voimaan sekä islamilaisen lain että Suomen lain mukaan.

Äiti ja isä olivat käyneet samana päivänä vielä vihkiytymässä Suomen lain mukaisesti maistraatissa. Molempien perheet olivat olleet paikalla myös siellä.

Vihkimisen jälkeen perheet olivat järjestäneet häätjuhlan Mariamin kotitalalla. Mukaan oli kutsuttu perheen lisäksi ystäviä ja opiskelukavereita. Juhla oli kestänyt monta tuntia, tarjolla oli ollut paljon hyvää ruokaa, oli pidetty puheita ja nähty erilaisia ohjelmanumeroita. Sen jälkeen äiti ja isä olivat lähteneet häätmatkalle Pariisiin.

”Voi, miten romanttista!” Zainab huokaisi. ”Minä en ainakaan koskaan mene naimisiin”, Adam totesi. ”No, mielesi voi muuttua, kunhan kasvat ja aikuistut”, isä nauroi. ”Kai sinä haluat perustaa perheen isompänä. Sanotaan, että avioliitto voi olla puolet uskosta, sillä puoliso auttaa myös uskonnon harjoittamisessa ja muistuttaa Jumalasta. Siksi on tärkeää, että tulevaan puolisoonsa ja hänen perheeseensä tutustuu hyvin etukäteen.”

”Eräs Hänen merkeistään on se, että Hän on luonut teidän omasta joukostanne teille puolisoita, jotta te voisitte levätä heidän luonaan. Hän on asettanut rakkauden ja armon teidän välillenne. Tässä on merkkejä niille, jotka ajattelevat.”
(K. 30:21)

Muslimihäät voi olla juhlava monen päivän tilaisuus tai pienempi, omassa lähipiirissä järjestetty juhla. Usein avioliitosta tehdään kirjallinen todistus, mutta suullinenkin sopimus pätee.

Avioliiton solmimiseen tarvitaan vihkiä ja ainakin kaksi aikuista todistajaa. Islamilaisen lain mukaan avioliittoon voi vihkiä muslimi, joka osaa avioliittoon vihkimisen suorittaa. Morsiamella on oikeus määrittää mahr eli huomenlahja, siis se rahasumma, jonka sulhanen antaa morsiamelle lahjaksi avioliiton solmimisen yhteydessä. Mahr voi olla myös jotain aineetonta tai muuta rahallisesti merkitykseltä.

mahr huomenlahja; sulhasen antama pakollinen lahjoitus morsiamelle avioliittoa solmittaessa

Tehtäviä

1. Millaisissa muslimihäissä olet käynyt?
2. Mikä on mahr?
3. Miten islamilainen avioliitto solmitaan?
4. Haastattele vanhempiasi, isovanhempiasi tai muuta muslimipariskuntaa.
Kuinka heidän häensä järjestettiin?
5. Miksi avioliiton sanotaan olevan puoli uskoa?
6. Mihin kiinnittäisit huomiota tulevassa puoliossa, jos aikuisena haluat avioitua?
7. Miksi osa ihmisistä ei koskaan mene naimisiin?

Lapsen syntymä

Adamin ja Fatiman perhe katseli yhdessä varastosta löytyneitä vanhoja valokuva-albumeja. Niissä oli kuvia äidin ja isän ensimmäisiltä avioliittovuosilta. Äiti halusi näyttää kuvia, joissa hän odotti Zainabia.

Äiti ja isä olivat rukoilleet muutaman kuukauden ajan, että Allah antaisi heille lapsen. Niin profeetatkin rukoilivat aikoinaan. Kun raskaustesti lopulta näytti positiivista, se oli suuri ilo.

Kun synnytyksen aika tuli, Mustafa vei Mariamin sairaalaan ja oli mukana auttamassa häntä. Useiden tuntien jälkeen Zainab syntyi. Kätilö ojensi vauvan isälle, ja isä luki vauvan oikeaan korvaan adhanin ja vasempaan korvaan iqaman. Uskonnontunnustus ja rukouskutsu olivat siis ensimmäinen asia, minkä Zainab syntymänsä jälkeen kuuli. Niin vauvaa kutsutaan palvelemaan Jumalaa ja tulemaan osaksi muslimiyhteisöä.

Äiti ja isä hoitivat vauvaa kuin kulta-aarretta, olihan lapsi suuri siunaus Allahilta. Isä oli ensimmäiset päivät sairaalassa äidin ja Zainab-vauvan kanssa perhehuoneessa. Kotiin päästyään perhe oli väsynyt, mutta onnellinen. Isä teki kotitöitä tavallista enemmän, ja Amina-mummo tuli muutamaksi päiväksi heidän luokseen auttamaan uusia vanhempia.

Silloin Sakarias huusi Herraansa:
 "Herrani, anna minulle hyvä
 jälkeläinen,
 sillä Sinä kuulet rukouksen."
 (K. 3:38)

Kun Zainab oli noin kuukauden ikäinen, hänelle pidettiin aqīqa-juhla. Sen kunniaksi teurastettiin kaksi lammasta, toinen Suomessa Rauha-mummin tilalla ja toinen Marokossa. Marokossa lampaan liha jaettiin pusseihin ja annettiin köyhille ihmisille. Rauha-mummin tilalla teurastetun lampaan lihasta valmistettiin ateria, jota tarjottiin kotona juhlassa sekä moskeijalla. Perhe myös punnitsi Zainab-vauvan hiukset ja antoi rahaa hyväntekeväisyyteen.

Aqīqan ajankohta riippuu perheestä ja sen elämäntilanteesta. Monesti juhla pidetään, kun on kulunut vähintään viikko lapsen syntymästä, mutta ehdotonta takarajaa ei ole.

Aqīqaan kuuluu yhden tai kahden lampaan teurastaminen ja vauvan hiusten painon verran kultakoruja tai sitä vastaavan rahamäärän lahjoittaminen hyväntekeväisyyteen. Teolla osoitetaan Allahille kiitollisuutta saadusta lapsesta.

Islamien mukaan lapsi on Jumalan lahja ja vanhemmilla on velvollisuus rakastaa ja huolehtia lapsesta sekä antaa tälle hyvä nimi. Muslimivanhempien tulee opettaa lapsilleen hyviä käytöstapoja, moraalialia ja islamilaista elämäntapaa sekä antaa heille mahdollisimman hyvät edellytykset onnistua tässä elämässä ja tuonpuoleisessa.

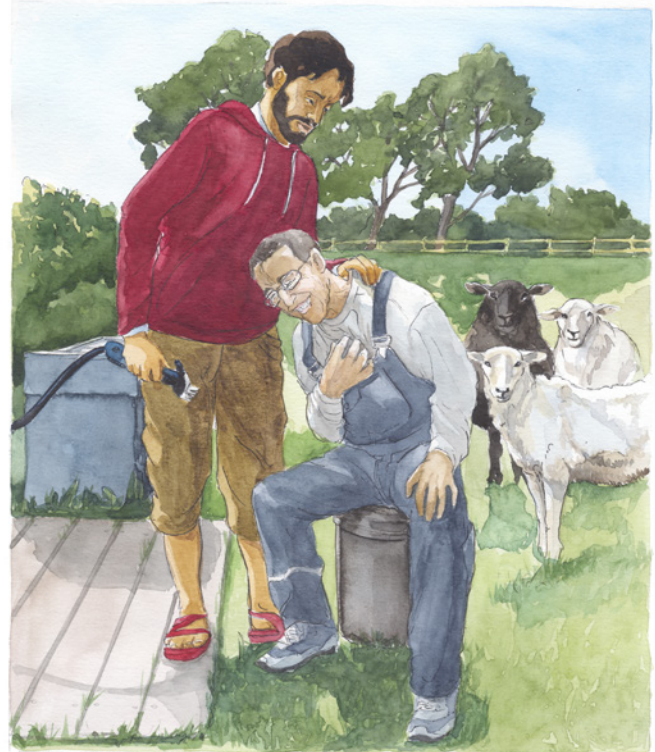
Tehtäviä

1. Mitä tehdään ensimmäiseksi, kun vauva syntyy?
2. Mitä aqīqa-juhlassa tehdään?
3. Aqīqa-juhlassa annetaan vauvan hiusten painon verran kultaa tai hopeaa hyväntekeväisyyteen. Hiukset painavat 6 grammaa. Kultakorun hinta on 50,00 €/g. Laske, paljonko hyväntekeväisyyteen annetaan rahaa.
4. Mitkä ovat islamissa vanhempien tehtävät ja vastuu lapsista?
5. Millä muilla tavoilla voidaan juhlistaa vauvan syntymistä? Mieti tapoja myös eri kulttuureista ja uskonnoista.

Ukin on aika lähteä

Mustafa-isällä oli kesäloma. Abdulrahman-ukki oli pyytänyt häntä maalle auttamaan maatilan askareissa. He olivat yhdessä laitumella keritsemässä lampaita, kun ukille tuli huono olo, ja he päättivät lopettaa työt siltä päivältä. Heidän kävellessään talolle Abdulrahman-ukki tunsu kipua rinnassaan. Hänellä oli sydänkohtaus.

Rauha-mummi soitti hätäkeskukseen, ja Mustafa-isä auttoi ukin sänkyyn makuulle. Ukki käänsi kasvonsa kohti Kaabaa, sulki silmänsä ja alkoi lausua shahadaa. Mustafa-isä ymmärsi, että ukki tunsu aikansa koittavan. Mustafakin käänsi itkien kasvonsa kohti Mekkaa ja lausui shahadan.

”Me kuulumme
Jumalalle, ja Hänen
luokseen me palaamme.”
(K. 2:156)

Ambulanssi saapui ja ensihoitajat nostivat ukin paareille. Mustafa-isä lähti ambulanssin mukana sairaalaan, mummi jäi kotiin odottamaan Mariam-äitiä ja lapsia, jotka olivat juuri palaamassa metsäretkeltä.

Sairaalassa lääkäri tuli kertomaan Mustafalle, että mitään ei ollut enää tehtävissä – ukki oli kuollut. Mustafa-isä lausui: ”Inna lillahi wa inna ilayhi raji’un” ja soitti mummille.

Abdullah-vaari saapui sairaalan ruumishuoneelle mukanaan kafan eli valkoisia käärinliinoja, jotka laitetaan vainajan päälle tämän viimeiselle matkalle. Mustafa-isä soitti imaamille ja he sopivat, että hautajaiset järjestettäisiin mahdollisimman pian. Päiväksi sovittiin sen viikon perjantai, ja hautajaiset olisivat heti jumu'a-rukouksen jälkeen.

Mustafa-isä ja Abdullah-vaari suorittivat ghuslin eli rituaalipesun, jossa Abdulrahman-ukin ruumis pestiin kokonaan. Ghuslin jälkeen he käärivät ukin ruumiin valkoisiin käärinliinoihin, ja tämä oli valmis haudattavaksi.

Perjantaina yhteisö rukoili yhdessä, ja kaikki lähtivät saattamaan Abdulrahman-ukkia viimeiselle mat-

kalle islamilaiselle hautausmaalle. Siellä imaami johdatti hautajaisrukouksen, salat al janazan, jonka jälkeen ukki laskettiin haudata. Lapset itkivät ja Mariam suri mummin kanssa Abdulrahman-ukin lähtemistä.

Imaami piti puheen, jossa hän kertoi, että kuolema on polku toiseen elämään ja että jokainen palaa aikanaan Jumalan luokse. Amina-mummo otti lapset syliinsä ja sanoi heille hellästi: "Jumala on luvannut, että uskovaiset perheet pääsevät Paratiisiin ja tapaavat siellä rakkaansa ja elävät yhdessä ikuisesti. Siksi meillä on toivoa, että tapamme ukin jälleen."

salat al janaza hautajaisrukous

ghusl suuri rituaalipesu

kafan käärinliina tai hautavaatteet, joissa ihminen haudataan

Ukin hauta luotiin umpeen, ja ihmiset kävivät osoittamassa osanottonsa Rauha-mummille ja perheelle. Lapset halusivat tietää, mihin ukki lähti. Abdullah-vaari vastasi lapsille: ”Me kaikki kuolemme jonain päivänä. Jumala herättää jokaisen meistä henkiin. Ne, jotka tekivät hyviä töitä, saavat seuraavassa elämässä palkakseen Paratiisin.”

”Abdulahman-ukki on nyt odottamassa hyvässä paikassa. Koraanissa Jumala kertoo, että päivänä, jonka vain Jumala tietää, kuuluu kova pasuunan puhallus, joka lyö korvat lukkoon. Silloin vuoret muuttuvat tomuksi, meret kuohuvat ja tähdet sammuvat, ja kaikki elollinen maan päällä menehtyy. Toisen puhalluksen soidessa jokainen herää jälleen henkiin ja kaikki kootaan Herran eteen. Se on Tuomiopäivä, ja silloin jokainen punnitaan tekojensa mukaan.”

Amina-mummo liittyi vaarin ja lasten seuraan ja sanoi: ”Profeetta Muhammed kehotti muistamaan kuolemaa ja kuolevaisuutta osallistumalla hautajaisiin. Hän kehotti myös käymään usein haudoilla lukemassa Avauksen suuraa ja resitoimaan muutenkin Koraania. On hyvä rukoilla pyyntörukouksia ja antaa sadaqaa kuolleiden rakkaiden puolesta.”

Lasten olo rauhoittui vaarin ja mummon puheista, vaikka he surivat kovasti sitä, että rakas ukki ei enää ollut heidän lähellään tässä maailmassa. Yhdessä Abdullah-vaarin ja Amina-mummon kanssa he lukivat Avauksen suuran.

Profeetta Muhammed on sanonut, että muslimien tulee haudata vainaja mahdollisimman pian kuoleman jälkeen. (Abu Dawud, Bukhari ja Muslim)

Tataareilla on Helsingissä hautausmaa, jossa noudatetaan islamilaista hautaamista.

Tehtäviä

- 1. Profeetta Muhammed on kertonut kuolemanjälkeisen elämän vaiheista. Luettele vaiheet vihkoosi ja kerro niistä lyhyesti. Pohdi, miksi nämä vaiheet ovat, mitä ovat. Mitä Jumala haluaa niillä näyttää vainajalle ja kertoa eläville?**
- 2. Miksi profeetta Muhammed kehotti muistamaan kuolevaisuutta sekä ihmisiä, jotka ovat jo kuolleet?**
- 3. Pohdi, mitä Jumala lupaa uskovaisille Koraanin jakeissa 13:22–24. Miksi Jumala kutsuu tuonpuoleista suloiseksi?**
- 4. Lue Koraanin jae 31:34. Pohdi, miksi Jumala ei ole antanut ihmisille tietoa tulevaisuudesta eikä siitä, milloin tai missä ihminen kuolee.**

© Opetushallitus ja tekijät

Opetushallitus
PL 380, 00531 Helsinki
www.oph.fi/verkkokauppa

Ulkoasu: DA Graphics

Valokuvat: Mohe Alaswad s. 16; Isra Hamdon luvun aloitusaukeama (teini-ikäiset ja perhe), s. 2, 4, 6, 9, 13, 14, 15, 16, 17. Riikka Heino luvun aloitusaukeama (häät), s. 11. Jarmo Määttä / Kuvatoimisto Vastavalo luvun aloitusaukeama (vauva), s. 15. Piirrookset: Marja-Liisa Rajamäki s. 5, 17, 18.

Koraanin suomenkieliset otteet Jaakko Hämeen-Anttilan Koraanin suomennoksesta. Julkaisija Basam Books Oy 2013.

ISBN 978-952-13-5501-1